

Heinolan kaupunki, kaavoitus
kirjaamo@heinola.fi

Viite: Lausuntopyyntönnne 29.7.2022

Asia: Heinola, Kurenniemi ranta-asemakaava

Ranta-asemakaavaa laaditaan Ruotsalaisen luoteisosassa sijaitsevalle Heinolan seurakunnan omistamalle Kurenniemen leirikeskuksen alueelle. Tavoitteena on purkaa leirikeskuksen rakennukset, ja niiden tilalle esitetään kolmea loma- ja asuinrakennuksen rakennuspaikkaa. Alueellinen vastuumuseo lausuu 25.7.2022 päivätystä, tmi Insinööriyö Alpo Leinosen laatimasta kaavaselostuksesta ja -kartasta sekä 4.6.2022 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Viitaten 7.10.2021 antamaansa lausuntoon, museo toteaa, ettei asiakohdan suunnittelualueelta tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäännöskohteita. Viimeksi se on ollut osa inventoinnin kohdealuetta vuonna 2003 (*H. Poutiainen 2003: Heinola - Arkeologinen täydennysinventointi*). Mutta, kuten luontoselvitykset, myös muinaisjäännösselvitykset vanhenevat ja ne on uudistettava aika ajoin. Koska viimeisimmästä selvityksestä on aikaa jo 19 vuotta, tiedot muinaisjäännöksistä eivät ole enää ajan tasalla ja ne on siten päivitettävä: suunnittelualueella sijaitsee korkeutensa puolesta potentiaalisia alueita esihistoriallisille löydöille, lisäksi mahdolliset historiallisen ajan jäänteet on syytä inventoida. Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää, että asiakohdan kaava-alueella järjestetään arkeologinen inventointi/maastotarkastus kaavoitustyöhön liittyvänä selvityksenä. Museo huomauttaa kaavoittajaa siitä, että muinaisjäännösinventoinnin kohteena ei ole pelkästään rakennuspaikat (vaikka näitä alueita painotetaankin), vaan inventoinnissa tarkastetaan myös muinaisjäännöskohteiden kannalta potentiaaliset alueet *koko suunnittelu/kaava-alueen osalta*.

Museo myös muistuttaa kaavoittajaa siitä, että riittävät selvitykset ovat yksi tärkeä maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999 + myöh. täydennykset) sisältyvä vaatimus myös kulttuuriperinnön osalta, oli kyse sitten pienestä tai suuresta maankäytön muutoksesta. Kaavoittaja (tässä tapauksessa konsultti) ei itse arvioi tarvetta selvityksille, vaan sen tekevät viranomaistyötä tekevät tahot. Kuten esimerkiksi luontoarvojen kohdalla, on myös muinaisjäännösten osalta jo kaavoitusprosessin alkuvaiheessa syytä lähestyä niistä vastaavaa tahoja ja selvittää suunnittelualueen muinaisjäännösten (esihistoriallisten ja

historiallisten) selvittämisen tarve ja muinaisjäännösrekisterin tietojen ajantasaisuus. Tämä luo pohjan kaavaprosessin sujuvalle etenemiselle.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Museo viittaa edelleen luonnosvaiheen lausuntoonsa (7.10.2021), jossa pyysi lisäämään kaavaselostukseen kuvauksen rakennuskannan nykytilasta. Kaavaselostuksessa tulee olla kuvat rakennuksista, sekä laajemmin tieto siitä, millaisia ja minkä ikäisiä rakennuksia kaava-alueella sijaitsee. Rakennusten nimeäminen ei riitä kuvailutiedoksi. Myös rakennusten purkamisen ja uudisrakentamisen aiheuttamat vaikutukset ympäristöön ja maisemaan tulee ilmetä kaavaselostuksesta.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Roosa Ruotsalainen

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus